

Download onze whitepaper
Gepersonaliseerd leren met regie!

www.bco-onderwijsadvies.nl/gepersonaliseerd-leren

't Stekske geeft leerlingen ruimte een eigen pad te kiezen

'Aansluiten bij hun intrinsieke motivatie'

48 bezige leerlingen en twee leerkrachten in één grote, open ruimte die drie aaneengeschakelde klaslokalen beslaat. Basisschool 't Stekske in Langenboom laat de kinderen van groep 1, 2 en 3 in zo'n gemixte unit ontwikkelstappen zetten. Op hun eigen manier. Intern begeleiders Monique Fransen en Pauline van Berlicum: 'We willen dichter bij de kinderen komen, aansluiten bij hun intrinsieke motivatie en onderwijsbehoeften.'

Het begon in 2013 met vragen over het pedagogisch klimaat en de werkhouding binnen het team. Daarnaast speelde de verwachte krimp in het leerlingaantal een rol. Er moest wat gebeuren. Dus volgde al snel een meerdaagse sessie met het team. Die leverde een eensluidende conclusie op. 'Aansluiten bij de intrinsieke motivatie van kinderen zou beslist een gunstig effect hebben op gedrag en klimaat', zegt Monique Fransen. 'Vanuit onze visie om leerlingen meer autonomie te bieden en te vertrouwen op hun eigen keuzes wilden we aan de slag.'

't Stekske laat leerlingen zelf bepalen wat maatwerk voor ze is.

Iteratief proces

Een aanpak was niet meteen voorhanden. Dus werd er langdurig gestudeerd op de mogelijkheden. 'Relatie, autonomie en competentie bleken de sleutelwoorden', zegt Pauline van Berlicum. 'Maar wat hielden ze precies in? En deden we wel de dingen die daaraan bijdroegen?' Om antwoorden te vinden stelden de leerkrachten hun eigen onderzoeksvragen op. Daar gingen ze in proeftuintjes mee aan de slag. En na een lange tijd van wikken en wegen werd besloten om het jaarklassensysteem te ontwikkelen naar het werken in heterogene units. Tussmuren van klaslokalen werden neergehaald om grote leerpleinen te creëren.

Lees verder op pag. 2

In deze nieuwsbrief:

- Bs 't Stekske in Langenboom geeft leerlingen ruimte een eigen pad te kiezen 1
- Column Innoveerkracht 3
- Conferenties en seminars 3
- Onderwijs van bs Tarcisius in Heerlen gestoeld op vier pijlers, waaronder onderzoekend leren 4
- Vakleerkrachten en Snappet op bs Pius X in Oss geven leerlingen meer regie 6
- Tool voor ondersteuning op weg naar gepersonaliseerd leren 8

En zo kwamen bijvoorbeeld de kinderen van groepen 1, 2 en 3 – vanuit twee stamgroepen – in een unit terecht. ‘We deden stapjes vooruit en stapjes terug’, zegt Pauline. ‘En we twijfelden. Waren we wel op de goede weg?’

Co-creatie

In een proces van co-creatie met Pierre Pas en Erno Mijland voert ‘t Stekske momenteel het plan uit om tot gepersonaliseerd leren binnen de units te komen. Meer maatwerk bieden is een belangrijk doel.

Toen Pierre en Erno voor het eerst het leerplein van de onderbouw bezochten, gewapend met camera’s om hun waarnemingen vast te leggen, waren ze onder de indruk. ‘Overal kinderen, een bouwhoek zo groot als een klaslokaal, een takenbord en kinderen die zelf taken uit een grote kast halen’, schetst Pierre. ‘Eén camera was niet genoeg om alles vast te leggen.’

Pauline: ‘Erno en Pierre waren eigenlijk de eersten die ons feedback gaven. Het was fijn om te horen dat we al op de goede weg waren.’

Autonomie

‘Leerkrachten hebben graag het gevoel in control te zijn’, stelt Monique. ‘We zagen op video-opnames bijvoorbeeld dat de instructies te lang duurden. Voor de leerlingen werd alles behoorlijk dichtgetimmerd. Maar loslaten en vertrouwen hebben in de ontwikkeling van leerlingen vraagt wat van leerkrachten.

Erno vult aan: ‘In een te voorgestructureerde omgeving kun je als leerkracht vaak niet ontdekken wat kinderen echt nodig hebben.’ In elke fase van het leerproces kun je volgens hem de autonomie van leerlingen stimuleren. ‘Stel kaders, bied bronnen aan, maar laat ze zelf de tussenstappen bepalen om het leerdoel te bereiken. Laat de leerlingen bepalen wat maatwerk voor ze is.’

In de studiebijeenkomsten brengt Erno ideeën in voor de inzet van ict, juist ook om kinderen op een creatieve manier te laten zien wat ze hebben geleerd. ‘Ict kan daarnaast ruimte geven om de werkwijze op ‘t Stekske organisatorisch en administratief te ondersteunen.’ ‘t Stekske werkt

‘Lef hebben om kinderen los te laten en vertrouwen in ze te hebben.’

met Chromebooks en een educatief software-pakket van Google. ‘Zo kun je met Classroom opdrachten op maat uitzetten, waarmee leerlingen zoveel mogelijk zelfstandig aan de slag kunnen. Ict goed en betekenisvol inzetten en gebruiken draagt bovendien bij aan de 21e eeuwse vaardigheden.’

Learning by doing

Ook thematisch werken zorgt op ‘t Stekske voor structuur en rust. ‘Onze methode voor taal – Staal – geeft handvatten om aan te sluiten bij IPC-thema’s’, stelt Pauline. ‘Ook de andere vakken willen we steeds dichterbij die thema’s

krijgen. We zitten nu in de fase om dat goed in onze roosters en plannings mee te nemen.’ Monique: ‘Ik merk dat steeds meer leerkrachten niet terug willen naar de oude situatie. Anderen zijn sceptischer, oprecht kritisch. We zullen beslist vragen blijven houden. Het is een proces van learning by doing. Samen kijken waar het beter kan, of waar het anders moet.’

Meer informatie bij: ernomijland@innofun.nl of pierreapas@bco-onderwijsadvies.nl